

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXIV, broj 49

11. prosinca 2014.

cijena 200 Ft

VI. Književni susreti u Koljnofu i Petrovom Selu

Foto: Tímea Horvat

11. stranica

120 godina kroatistike

4. – 5. stranica

U spomen S. Grgiću

6. stranica

Glasnikova radionica

10. stranica

Komentar

Naša vrlina vjernost

«Ljeto 1921 je bilo odlučno u našoj četiristoljetnoj povijesti. Priključenjem Gradišća Austriji smo mi Hrvati, živeći dotada na medji med Ugarskom i Austrijom i razdijeljeni u tri varmedje-županije, sada spojeni u jedno političko tijelo, u civilnom i crkvenom pogledu. Tragično, žalno je da to spojenje nije bilo potpuno. Petnaest hrvatskih sel s oko 10.500 stanovnikov ostalo je s onkraj naših granic u Madjarskoj. Tim je zadana našem narodnomu tijelu teška rana, ka se znamda nikada ne će zarasti» – tako je pisao Ignac Horvath, urednik Gradišće Kalendara 1961. ljeta u dotičnom izdanju o rascipljenju gradišćanskohrvatskoga naroda, ali to 1921. ljeta bilo je sudbonosno i za nas Gradišćanske Hrvate u Pinčenoj dragi i na Plajgoru. Otkopčana sela nisu se umirila s tim da po odluci velesilov moraju pripadati Austriji i pri svaki moguću priliku protestirali su, izražavajući vlašće istinske domoljubne čuti. Stanovnici pet hrvatskih sel nisu se dali odvnuti od uvjerenja da oni pripadaju ovoj zemlji i kanu ostati pri ljubljenoj domovini. Pod frakom shranjenimi potpisi, izjavami su se pretpostavni odvud piše ganuli na put u Šopron, pod rubačom, iznad srca su se ugarske domoljubne jačke skrivale, a s ugarskimi zastavami su bili pokrti puti kad je došla u naša sela kakova komisija na saslušanje. Marširalo se je ovde s ugarskimi trikolori, jačila se je ugarska himna suprot zabranjenj i mrcvarenj. Kad su se vlasti peljajućim osobam grozili, otposlali je iz djela, ulovili je i mučili, zatrpali je u zatvor, hrvatski i nimški narod je postao odlučniji. Nepopustljiv u odluci, izdržljiviji u srčenosti, ne mareći za pogibel, strah i zgubljenje časti i žitka. Junačka je bila ta dob, ali što je potom slijedilo, vridno su nam najzad dali riči Miška Horvata, negdašnjega načelnika Gornjega Četara, ki je jednoč rekao, da su Hrvati i Nimci za svoju vjernost dobili Željezni zastor i mine. Ki se je ufao za vrime komunizma pogledati prema susjednoj Austriji, raspitati se pri graničarskoj kasarni, koliko katanov je uprav nutri, ali stupiti prez posebne iskaznice u pogračičnu zonu?! Ako se je jednoč zajačila ugarska nota «Elhagyom a falutokat nemso-kára» (Ostavit ću vaše selo vrijeda), za pet minut je puna bila krčma s graničari i nosili su na saslušanje sve nepristojne pjevače. A to su pak bila nevjerojatna ljeta, ka moru pametiti jedino stariji ki su to i doživili, a sve manje se čuju te povidajke, te štorice ke bi bilo svakako vridno spasiti. Okrugli jubileji povratka «vjernih sel» samo u zadnje vrime se svečuju, prije toga gor se nije smilo za to ni govoriti. Za devedesetimi ljeti konačno u ove dane se odzvanjaju stijene Parlamenta od imen naših vjernih sel. Za to bi bio čas jur zdavno prlje, samo onda se nije našao nijedan političar ki bi se bio za to zeo, ki bi to bio držao važnim da politički plenum za to riči troši. Naši preci ki su se med 1921. i 1923. odlučili i vanstali uz Ugarsku, učinili su to zavolj uvjerenja da se s njimi ova država neće mačehinski zahadjati, izgleda vrime je nek sad dozrijalo da čast i hvala dojde od izražaja. Ugarski parlament i sadašnja vlada s mogućim zakonom u kom će proglasiti sedam hrvatskih i nimških naselj «Vjernim selam», staru političku i moralnu dužnost „otplaćuju” za većdesetljetnom kaštigom što su morali pretrpiti naši starioci, staremajke, pradidi i pramajke. Sad nek nad nami stoji, kako ćemo mi dalje nositi i čuvati vrline naših praoccev i s kojom vjerom i vjernošću šetujemo u budućnost!

Tiho

Glasnikov tjedan

Približavanjem kraju kalendarske godine, na dnevnom se redu političkih predstavništava i njihovih tijela nalazi i nacrt proračuna za 2015. godinu. Nemam saznanja kako je vrhovno političko tijelo Hrvata u Mađarskoj, Skupština Hrvatske državne samouprave, vodila raspravu o nacrtu državnoga proračuna što bi ga trebao prihvatiti Mađarski parlament. Na sjednicama Narodnosnog odbora koji čine narodnosni glasnogovornici tri-naest zakonom priznatih narodnosnih

narodnosnih zajednica u Mađarskoj više nego specifični.

Govori se o mogućnostima kako bi se u sljedećoj godini narodnostima u Mađarskoj osigurala veća potpora iz državnoga proračuna kako za mjesne, teritorijalne i državne samouprave tako i za njihove ustanove, izuzev obra-

Prijedlog Narodnosnog odbora za izdvajanjem znatno više proračunskih sredstava za potrebe narodnosti, u Mađarskom parlamentu iznio je slovački glasnogovornik, predsjednik parlamentarnoga Narodnosnog odbora.

zajednica u Mađarskoj, na dnevnom se redu našao i Nacrt državnoga proračuna za 2015. godinu. Saznajemo iz dostupnih zapisnika kako glasnogovornici narodnosti traže učinkovitije financiranje i narodnosnih samouprava i ustanova u njihovu održavanju, te civilne narodnosne sfere. Iz dosadašnjeg rada Narodnosnog odbora, čitanjem dostupnih zapisnika, proizlazi kako taj Odbor nastupa kao svojevrsna «frakcija» čije stavove iznose pojedini članovi koje tijelo ovlasti. Stavovi i odluke na sjednicama tog Odbora se izglasavaju. Prilikom izbora narodnosnih glasnogovornika nisu se oni birali sa «zajedničke liste», nego je svaka državna samouprava trinaest narodnosnih zajednica postavila svoju listu kandidata na koju su mogli glasovati isključivo narodnosni birači upisani u posebne narodnosne popise svake narodnosne zajednice. Čini mi se kako su položaj i interesi svake od

zovnih. Prijedlog Narodnosnog odbora za izdvajanjem znatno više proračunskih sredstava za potrebe narodnosti, u Mađarskom parlamentu iznio je slovački glasnogovornik, predsjednik parlamentarnoga Narodnosnog odbora u sklopu rasprave prijedloga zakona broj T/1794. o proračunu Mađarske za 2015. godinu temeljem Zakona o Parlamentu XXXVI. iz godine 2012. po kojem se raspravljalo pod točkom narodnosti, 19. studenoga. Tako se predlaže da se za potrebe narodnosnih zajednica u Mađarskoj u 2015. izdvoji dvije milijarde forinti više nego u 2014. godini. Najveći dio tih sredstava bio bi podijeljen mjesnim i teritorijalnim samoupravama te državnim narodnosnim samoupravama i njihovim ustanovama. Naglašeno je kako se od 2008. godine nije znatnije povećala svota namijenjena državnim narodnosnim samoupravama iz središnjega državnog proračuna, a zadatci i broj preuzetih ustanova su rasli. Naglašeno je kako članovi Narodnosnog odbora misle da se remen ne može dalje zatezati, i kako postojeće stanje vapi za rješenjem. Čulo se kako je taj Odbor usuglasio s 13 državnih narodnosnih samouprava od kojih je tražio konkretne prijedloge proračuna za rješavanje problema.

Branka Pavić Blažetin

Časna titula za vjernost i hrabrost od Ugarskoga parlamenta

„Vjerna sela“ vrijeda zakonom priznata

Sedam zapadnougarskih naselj (med njimi Petrovo Selo, Narda, Gornji Četar, Hrvatske Šice, Plajgor hrvatska, a Pornova i Keresteš nimška) moru vrijeda postati vlasnici državne titule «Vjerna sela». Samostalni zastupnički prijedlog o tom je Ugarskomu parlamentu nutradio prošli misec dr. Csaba Hende, ministar obrane, gdo svako ljeto tradicionalno, u okviru «Ture vjernosti» i osobno posjećuje dotična naselja. Trianonska pogodba, koja je kot završni akt I. svitskoga boja diboke rane nanosila ovom orsagu, i spomenuta naselja je u ovom zapadnougarskom kutu otkinula, ali nezadovoljstvo med stanovniki brzo se je proširilo. Prosvjedi, mjestimice i naoružani ustanki, domoljubne pojave nisu bili rijetki, a hrvatski i nimški stanovniki junački su se borili da se njeva voljena sela priključuju najzad Domovini. Pred Komisijami austro-ugarskoga razgraničenja hrabro su se ljudi izjasnili kojoj zemlji želju pripadati. Za većmesečnim austrijskim okupiranjem sva sela su vraćena Ugarskoj, 10. januara 1923. ljeta, a Plajgor 8. marcijuša, dokle Petrovo Selo dan kasnije je moglo proslaviti svoj povratak ugarskomu orsagu. U znaku vječne zahvalnosti i u čast hrabrosti i vjernosti, Ugarski parlament zakonom zabilježeno namjerava ova sela nagraditi s titulami «Vjerna sela». Od toga se je raspravljalo prošloga tajedna u Parlamentu, a na završno glasovanje, slijedeći tajedan, pozvani su i načelniki dotičnih zapadnougarskih sel u Dom države. Dokle većina pozitivno cijeni namjeru Ugarskoga parlamenta, na drugoj strani brižljivi Hrvati držu skandaloznim i uzrujavajućim da ovdašnje stanovništvo iz Budimpešte se smatra prvorazrednim, pravim Ugrom samo zbog odlukov procecv. Kako o dodiljenju ove časne titule razmišljaju pojedini načelniki, a što kaže glasnogovornik Hrvatov u Parlamentu, i to smo izvidili.

Mišo Hepp, glasnogovornik Hrvata u Parlamentu: – Mislim da pomađariti onoga mogu koji se i sam hoće pomađariti, a ne vjerujem da su Gradišćanski Hrvati toliko nesvjесni Hrvati da njih može itko pomađariti. Svi mi Hrvati u Mađarskoj, vjerni smo matičnoj domovini, koja nam je ta, gdje smo se narodili, tj. Mađarska. Nema nikakve bojazni, svatko tako interpretira ovo, kako hoće. Ja sam malo zapanjeno čitao jedno pismo koji je gospodin Mihović, umirovljeni novinar, napisao u svezi s time, i mene je osobno prozvao oko toga da zašto ja tamo ne protestiram?! Ja inače ne znam koji će biti tekst toga, ali da naša sela dobiju titulu kao vjerna naselja, ono ne znači da oni nisu vjerni Hrvati. Moje mišljenje nisu osobno potražili pri ovom prijedlogu, ali sam na hodniku razgovarao s parlamentarnim zastupnicima, a također i ministrom obrane, tko je i zastupnik Sambotela i okolnih naselja, i ja nisam vidio nikakvu nakanu da će oni nazvati ta naselja mađarskim naseljima. Stanovnici tih naselja bili su Hrvati i onda, kad su svoju odluku donijeli, a Hrvati su i dandanas, i ne znam tko je izmislio da ako se njima dodiljuje titula vjernosti, da će s tim postati mađarska naselja. Ako tu bude pisalo na poveljama da su mađarska naselja, onda ću ja prvi protestirati. Ti ljudi su prije skoro sto godina tako odlučili, da li su dobro, ili ne, neka im sudi povijest, jer mi im ne možemo suditi. Tako da ja mislim da tu nema razloga za paniku, jer svatko zna da su to hrvatska naselja!

Kristina Glavanić, načelnica Narde: – Ja sam bila jako sretna kad sam čula za prijedlog gospodina dr. Csabe Hendea ki je šestokrat u Pinčenoj dragi, ne samo kod nas nego i u ostali naselji. Mi smo dosta dugo živili tako da nismo vidili našega zastupnika, s kim bi svakako morali imati kontakte ne samo pred izbori, ne samo onda kad imamo poteškoće i probleme nego i onda kad se nešto slavi. Sigurno se zna da ministar obrane dr. Csaba Hende svako ljeto organizira «Turu vjernosti», kot i ovo ljeto u juluju, kad je u Gornjem Četaru došlo do nekih razgovorov s načelniki od Narde do Petrovoga Sela. Tamo je rekao da bi imao želju nutradati u Parlamentu prijedlog da se zakonski priznaje vjernost ovim naseljem, i morem reći mi, kot načelniki, bili smo iznenadjeni da negdo misli na to. Da imamo jednoga zastupnika u Parlamentu ki cijeni vjernost naših prececv i njev domoljubni čin prije puno-puno ljet, to je skroz pozitivna misao i svaka mu čast za to da je došao u Parlament i naglasio svoju ideju. Mi smo Hrvati, mi to ne smimo propustiti, naši didi i babe su bili Hrvati, ovde se uopće ne govori o Ugri. Nimamo se za što braniti, mi smo bili, jesmo i bit ćemo Hrvati, karkako to neki drukčije tumaču. Da negdo u Parlamentu govori za takova mala naselja kot Petrovo Selo, Narda, Hrvatske Šice, Plajgor i Gornji Četar, to je nam svakako važna točka povijesti. Ako to negdo krivo protumači i obrne na drugu stran, mislim da to nije fer! To treba cijeniti da se naš zastupnik brine za nas, nije samo zastupnik, nego je «NAŠ», i ja mislim da smo i na njega uprav tako gizdavi, kot i na naše proce.

Dr. Csaba Hende, ministar obrane, Kristina Glavanić, načelnica Narde, i Dražen Srpak, načelnik Murskoga Središća, na nardarskoj priredbi

Vince Hergović, načelnik Plajgora: – Ja mislim da je ovo jako, jako zakašnjela gesta Ugarskoga parlamenta, ako se sjećam na didu, kad su 1965. ljeta rekli da su bili dva tajedne daleko od fronta pak su potegnuli granicu ovde kod našega vrta i onda su se još boriti morali za to ali glasati da pripadaju k Ugarskoj. Ljeta 1965. pak su nas zopet zagradili s drugom graničnom zonom, ja, nažalost, čuda ne znam od ovoga, nego sam preštao u novina poznate riči, ke su u knjigi Sopron Vármegye iz 1934. ljeta ku knjigu mi je darovao stariotac prije nego je umro. Ne znam je li će biti kakovoga dohotka iz ovih titulov za nas, jer ako uz ovo ne vrižeš ništa, onda samo ostane titula. Polig toga pak da nisam govorio s ministrom ki je nutradio ov prijedlog, samo u novina čitam o novosti, ne znam ča bi još mogao reći. A ča naliže mađjarizacije, čujem i ja ove riči, ali ja se od toga ne bi bojavao. Ja mislim da su od toga jur daleko prošli, nas bi morali silovati, ako bi htili da budemo Ugri. Nažalost, mi ćemo sami sebe asimilirati, kad škole zatvaramo, ako nek gledam Hrvatski Židan, onda smo dali našu prošlost. I onda ne znam, kakova je naša budućnost kad nimamo škole. Drugačije bi rekao da bi mi morali iskoristiti ovu priliku da pozitivno vandojdemo i da bude kakovoga dohotka i za nas.

DUŠNOK – Svečani seoski zbor, u okviru kojega će se predati odličja i nagrade Seoske samouprave, bit će 19. prosinca u mjesnom domu kulture.

SANTOVO – U suorganizaciji Seoske samouprave i Bačko-kiškunske županijske knjižnice Józsefa Katone, 12. prosinca, s početkom u 16 sati bit će svečano otvorenje obnovljenoga višenamjenskog društvenog prostora i knjižnice u mjesnom domu kulture (Kossuthova 54). Okupljene će pozdraviti i obnovljene prostorije predati seoski načelnik József Feigl, predsjednik Skupštine Bačko-kiškunske županije László Rideg i ravnateljica Županijske knjižnice Mária Ramháb. U trojezičnome prigodnom programu sudjeluju vrtićaši i učenici, Tamburaški sastav «Danubia» i pjevački zbor santovačkoga Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma, harmonikaš Zoran Barić, KUD «Veseli Santovčani» i članovi mjesne Udruge umirovljenika. Nakon otvorenja priređuje se igraonica za male i velike pod vodstvom djelatnika županijske knjižnice. Knjižnica, informacijski i društveni prostor santovačkoga doma kulture djeluje u okviru uslužne djelatnosti Bačko-kiškunske županijske knjižnice Józsefa Katone sa sjedištem u Kečkemetu. Projekt proširenja i uređivanja nove knjižnice ostvaren je 2014. godine s potporom Europskog fonda za seoski razvoj – Europa za ulaganje u seosko područje, te vlastitih izvora mjesne Seoske samouprave.

KAČMAR – Tamošnja Hrvatska samouprava 13. prosinca ove godine priređuje Spomendan svećenika, hrvatskoga rodoljuba i istaknutoga kulturnog djelatnika Ivana Petreša, rodom iz Kačmara. Program počinje u 15 sati misom na hrvatskom jeziku koju će u župnoj crkvi služiti tavankutski župnik, velečasni Franjo Ivanković. Slijedi polaganje vijenaca kod spomenika Ivana Petreša u središtu naselja. Nakon toga u mjesnom domu kulture zajednica bunjevačkih Hrvata prigodnim programom proslavit će bunjevačke Materice i Oce – reče nam ukratko Teza Balažić, novoizabrana predsjednica kačmarske Hrvatske samouprave.

SAMBOTEL – Hrvatska samouprava Željzane županije, 18. decembra, u četvrtak, početo od 15 uri održat će javnu tribinu u dvorani grbov u Županijskom domu (Ulica Ernőa Hollána 1). Predsjednik Hrvatske samouprave Štefan Krizmanić nazvistić će nazočne o djelovanju i financijski uvjeti dođućega ljeta.

Međunarodni znanstveni skup
„Od početaka do danas“

Sto dvadeset godina kroatistike

U organizaciji Katedre za slavensku filologiju Instituta za slavensku i baltičku filologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta Loránda Eötvösa u Budimpešti, 3. prosinca 2014. godine u mađarskome glavnom gradu održan je Međunarodni znanstveni skup „Od početaka do danas, 120 godina kroatistike u Budimpešti“. U sklopu Skupa 2. prosinca predstavljena su najnovija kroatistička izdanja. Otvorenje Skupa i plenarna izlaganja odvijala su se u vijećnici Filozofskog fakulteta i predavanja u prostorijama Instituta za slavensku i baltičku filologiju.

Mišo Hepp, Gordan Grlić Radman, Gábor Erdődy, Koloman Brenner, Stjepan Lukač, Ivan Gugan

Prvoga dana u knjižnici Instituta predstavljena su najnovija kroatistička izdanja, *István Nyomárkay: Szláv szomszédaink* (Budapest, 2013.), *István Víg: Verancsics Faustus Dictionariuma a korabeli európai kontextusban* (Budapest, 2012.), *István Lukács i Orsolya Kálec-Simon: Az illír mozgalom: A horvát nemzeti megújulás kordokumentumai* (Budapest, 2013.), *Krešimir Sučević Međerai, Tatjana Vukadinović, Irina Jurović, Margit Bernadett Vuk: Mađarsko-hrvatski rječnik* (Zagreb, 2013.), *Željko Jozić: Hrvatski pravopis* (Zagreb, 2013.), Panonizam I-studij Slava Panonije, uvod u teoriju stila s intermedijalnom studijom Vlastimira Kusika, *Sanja Jukić i Goran Rem* (Budimpešta/Osijek, 2012.), Mirko Čurić: Što je naše od starine, đakovački pisci 18. i 19. stoljeća (Osijek, 2013.), *Goran Rem: Antun Gustav Matoš – Matrica hrvatskog moderniteta / radovi sa skupa Dani AGM-a u Tovarniku 2013./* (Osijek, 2014.), *Sanja Jukić: Medijska lica subjekta – stilistika medijskog subjekta u suvremenom hrvatskom pjesništvu* (Osijek, 2014.), i *Croatina izdanja Živko Mandić: Antroponimija i toponimija Hrvata u nekadašnjoj Santovačkoj župi* (Budimpešta, 2013.) te *Ivica Đurok: Srebrenica* (Budimpešta, 2013.).

Sudionike Skupa pozdravili su prorek-

tor Sveučilišta prof. dr. Gábor Erdődy, prodekan za strateška pitanja Filozofskog fakulteta dr. Koloman Brenner, veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Gordan Grlić Radman, hrvatski glasnogovornik Mađarskoga parlamenta Mišo Hepp i predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan. Čelnici Sveučilišta i Fakulteta ukoliko su se osvrnuli na 120-godišnju povijest kroatistike te pozdravili taj iznimni jubilej. Hrvatski je veleposlanik Radman naglasio zalaganje matične domovine za institucijalizaciju budimpeštanske kroatistike te kako će narečeno pitanje biti preporuka za zasjedanje Međuvladina hrvatsko-mađarskog mješovitog odbora. Hrvatski je glasnogovornik Hepp podržao zamisao te obećao svesrdnu pomoć. Predsjednik Gugan istaknuo je kako je budimpeštanska kroatistika iznjedrila mnoštvo istaknutih hrvatskih intelektualaca u Mađarskoj. Otvorenje priredbe s hrvatskim pjesmama uvećao je HOŠIG-ov pjevački zbor, kome su se ovoga puta pridružile bivše gimnazijalke, sada studentice narečenoga Instituta. Skupu je sudjelovalo četrdesetak vrsnih izlagača iz Zagreba, Osijeka, Rijeke, Splita, Srbije (Vojvodine), Pečuha, Sambotela i Budimpešte, a tijekom dojmljivih predavanja raspravljalo se

Publika pomno prati izlaganja.

o jezikoslovnim, književnoznanstvenim i kulturološkim temama. Priredbu su u lje-pome broju posjetili studenti Instituta, nastavnici i gimnazijalci budimpeštanske Hrvatske škole.

Nakon svečanog otvorenja uslijedila su plenarna predavanja. Sveobuhvatno i iscrpno izlaganje o početcima budimpeštanske kroatistike održao je ravnatelj Instituta za slavensku i baltičku filologiju *Stjepan Lukač*. Potom su slijedila: *István Nyomárkay*: Mađarski i hrvatski prijevodi Verbőczyjeva Tripartituma; *Marko Samardžija*: Kroatistika na stranim sveučilištima i visokim učilištima; *Goran Rem*: Panonizam teksta i *István Víg*: Kroatistička djelatnost Lászla Hadrovicsa. Potom se rad odvijao u tri sekcije: jezik 1 i jezik 2 te književnost.

Rad u sekciji za jezik 1 vodili su: *Mira Menac-Mihalić* i *Đuro Blažeka*. Slijedila su izlaganja: *Marija Turk*: Proučavatelji hrvatsko-mađarskih jezičnih dodira; *Mira Menac-Mihalić* i *Anita Celinić*: Refleksi polaznoga *a* u hrvatskim govorima u Mađarskoj; *Petra Glavor Petrović* i *Žuža Meršić*: O gradišćansko-hrvatskoj frazeologiji; *Đuro Blažeka*: Rječnik Murškog Središća; *Orsolya Žagar Szentesi*: Terminološke i terminologizacijske dileme pri opisu mađarske gramatike na hrvatskom jeziku; *Loretana Farkaš* i *Silvija Ćurak*: Mađarsko-hrvatska grafijska prožimanja u prošlosti; *Jadranka Mlikota* i *Borko Baraban*: Gyakorlati ilir nyelvten Ivana Mihalovića; *Marija Kanižai*: Nadimci pomurskih Hrvata; *Estera Tamaško*: Jezični stav mladih u dvojezičnom Dušniku.

Rad u sekciji za jezik 2 vodili su *Zrinka Jelaska* i *István Víg*. Slijedila su izlaganja: *Maja Opašić* i *Nina Spicijarić Paškvan*: Status hungarizama u hrvatskome jeziku; *Kristina Katalinić*: O promjenama značenja hungarizama u hrvatskom jeziku; *Maja Glušac*: Hungarizmi u suvremenim rječnicima hrvatskoga jezika; *Ana Lehocki-Sa-*

marđić: Jezična slika Bilja (južna Baranja) u kontekstu manjinske dvojezičnosti; *Zrinka Jelaska* i *Maša Mušulin*: Zašto hrvatski, a ne španjolski ili mađarski, a ne njemački – razlozi učenja manjih jezika; *Dubravka Božić Bogović*: Međuvjerski odnosi hrvatskog i mađarskog stanovništva u istočnoj Hrvatskoj u 18. stoljeću; *Jagoda Granić*: Mađarski jezični identitet u Hrvatskoj: proces i interakcija; *Vesna Bjedov*: Pitanje u nastavi hrvatskoga jezika.

Rad u sekciji za književnost vodile su: *Sanja Jukić* i

Orsolya Kálec-Simon. Slijedila su izlaganja: *Marko Dragić*: Zbilja o Jánosu Hunyadiju u najstarijoj hrvatskoj bugarščici; *Nataša Nedeljković*: Fran Kurelac i »puk hrvatski na Ugrih«; *Saša Potočnjak*: Barok u vojničko-ratničkoj poeziji 17. st. (F. K. Frankopan, Zrínyi Miklós, Katonák éneke nepoznatog pjesnika); *Alojzija Tvorić Kučko*: Zagorčica kao hrvatsko-mađarska veza; *Sanja Jukić* i *Goran Rem*: Matoš, Lukács, Blazsetin; *István Ladányi*: Hrvatski književni horizont u časopisu „Új Symposion“ od 1965. do 1972.; *Orsolya Kálec-Simon*: Egzistencijalne zebnje totalitarne diktature u pjesništvu Slavka Mihalića i Jánosa Pilinszskog; *Timea Bockovac*: Hrvatsko-mađarske književne veze na početku 21. stoljeća; *Dejan Durić*: Hrvatska kao prostor sjećanja u Sentimentalnom putovanju Ferenc Fejtőa; *Morana Plavac*: Istraživanje prostora u Krležinim Zastavama; *Jolán Mann*: Margalićevi prijevodi hrvatske književnosti na mađarski; *Lilla Trubics*: Miroslav Krleža na mađarskoj pozornici. Nakon izlaganja uslijedile su rasprave po sekcijama.

I ova je konferencija pružila mogućnost znanstvenicima za prikaz rezultata svojih istraživanja i za razmjenu iskustava i, ne u posljednjem, publici mnoštvo novih spoznaja.

Kristina Goher

MOHAČ – Kako je Hrvatski glasnik obavijestila nastavnica hrvatskoga jezika i književnosti u mohačkoj Školi «Széchenyi» Anka Brozovac, hrvatski božićni program u školi imat će i učenici koji pohađaju nastavu hrvatskoga jezika u spomenutoj školi u satnici hrvatskoga materinskog jezika kao predmeta. Radi se o sedamdesetak učenika od 1. do 5. razreda. Svečanost će biti 16. prosinca.

MOHAČ – Kako je Medijski centar Croatia obavijestila Marija Prakatur, predsjednica Kuratorija Zaklade za pomaganje školovanja šokačke mladeži grada Mohača, koju je 1994. godine utemeljio učitelj Matija Kovačić, ovogodišnja dodjela jednokratnih potpora temeljem provedenoga natječaja bit će 20. prosinca, u sklopu svečanog programa obilježavanja 20. obljetnice narečene Zaklade. Program počinje u 15 sati.

DOMBOVAR – U organizaciji tamošnjih narodnosnih samouprava, tako i Hrvatske samouprave, u tom se tolnanskom gradu 12. prosinca priređuje tradicionalni Dan narodnosti uza svečani gala program u dvorani Školskoga središta «Apáczai Csere János». U svečanome programu nastupit će i predstavnici gradova prijatelja grada Dombovara, tako Trio Nandino iz hrvatskoga Vira.

DOMBOVAR – Tamošnja Hrvatska narodnosna samouprava u iščekivanju došašća organizira mađarsko-hrvatsku svetu misu 16. prosinca, s početkom od 17 sati u kapelici sv. Ane (Dombóvár – Szőlőhegy). Misu će predvoditi velečasni Augustin Darnai, voditelj rimokatoličke župe u Šásdu.

KERESTUR – Osnovna škola „Nikola Zrinski“ u suradnji s kulturnim domom raspisala je natječaj za izradbu likovnih radova pod naslovom „Što znači za tebe Božić“. Rok je predaje radova 12. prosinca 12 sati. U slijedu adventskih događanja, 14. prosinca u domu kulture će se održati igraonica za djecu, izradba medenjaka i božićnih kolača te plesačnica. Organizatori svakoga srdačno očekuju od 15 sati.

KANIŽA – Hrvatska samouprava Zalske županije 14. prosinca (nedjelja) u crkvi svetog Josipa u 15 sati priređuje Adventski koncert na koji srdačno poziva pomurske vjernike. Koncert počinje svetom misom na hrvatskom jeziku, koju predvodi Blaž Horvat, dekan varaždinske katedrale, a zatim će nastupiti Pjevački zbor mladih varaždinske katedrale (voditelj: Tihomir Kosec) i Kaniški tamburaški sastav.

Fancaški dani pučke gimnazije – Hrvatski dan

U spomen stote obljetnice smrti pjesnika Stipana Grgića Krunoslava

Đuro Franković i Joso Ostrogonac

U suorganizaciji bajske Gradske knjižnice i prosvjetnoga središta Attila Józsefa te Fancaške osnovne škole 27. – 28. studenog u prostorijama fancaške ustanove održani su dvodnevni Pučki gimnazijski dani. Naime, jedan od plodova svestranoga pedagoškog i javnoga prosvjetnog rada Bálinta Bellosicsa, nekadašnjeg ravnatelja bajske Visoke škole, bila je pučka gimnazija utemeljena 1914. godine na Fancagi.

Program je otvoren 27. studenoga polaganjem vijenca kod Bellosicseve spomen-ploče gdje je svečani govor održao ravnatelj škole Joso Ostrogonac. Na spomen-sjednici, predavanje pod naslovom Iz prošlosti naselja Fancage održao je umirovljeni visokoškolski profesor dr. János Molnár. Knjižničarka Anikó Jász izlagala je o „Bálint Bellosics i 100 godina pučke gimnazije“. Na temu „Deset godina obnovljene pučke gimnazije u fancaškoj školi“ uz projekciju fotografija govorio je doravnatelj Antun Gugan, a uz njega sudjelovao i jedan od suorganizatora, djelatnik za prosvjetu i kulturu Béla Béres.

Drugoga dana Fancaška osnovna škola organizirala je već tradicionalni Hrvatski dan, koji je održan 28. studenog u ranim popodnevним satima u prostorijama fancaške ustanove. Program je počeo jezičnim natjecanjem na kojem je sudjelovalo stotinjak učenika predmetne nastave hrvatskoga jezika. U vrednovanju učeničkih radova sudjelovali su profesori i studenti bajske Visoke škole Józsefa Eötvösa pod vodstvom profesorice Morane Plavac, lektorice hrvatskoga jezika. Nakon predavljanja tradicijskih glazbala održana je i plesanica uza sudjelovanje bajske orkestra «Čabar».

U okviru tradicionalnih Pučkih gimnazijskih dana prisjetilo se istaknutog preporoditelja bunjevačkih Hrvata, čime je obilje-

I djeca su nazočila priredbi.

žena stota obljetnica smrti pjesnika Stipana Grgića Krunoslava. Svojom nazočnošću svečanost je uveličala i nova generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Vesna Haluga, koju je prije fancaške svečanosti u Gradskoj kući u svom uredu primio bajske gradonačelnik Róbert Fericsák, a u Fancaškoj osnovnoj školi susrela se i s predsjednicima hrvatskih samouprava Bačko-kiškunske županije. Nakon predavljanja upoznala se s radom hrvatskih samouprava i položajem bačkih Hrvata, nudeći im svestranu suradnju i potporu.

Svečanost je započela polaganjem vijenca kod spomen-ploče, a uz prigodne riječi ravnatelja Fancaške škole Jose Ostrogonca. U nastavku Pučkih gimnazijskih večeri o životu i djelu fancaškoga pjesnika govorio je etnolog Đuro Franković.

Spomen-ploča Stipanu Grgiću Krunoslavu

Stipan Grgić rodio se 19. srpnja 1836. na Fancagi, nekoć selu, a danas predgrađu Baje. Osnovnu je školu pohađao u rodnome mjestu. S pomoću svog učitelja samouko je stekao daljnju obrazbu. Čitao je ponajviše narodne pjesme Andrije Kačića Miošića Razgovor ugodni i epsku pjesmu svoga sunarodnjaka Grgura Peštalića Dostojna plemenita Bačke... koja je pisana sočnom ikavicom. Čitav život proveo je na Fancagi i marljivo radio na zemlji, a kada je imao vremena, čitao i pisao. Umro je 27. studenoga 1914.

Stihove i prozna djela objavljuje u Bunjevačkim i šokačkim novinama, poslije u Nevenu i kalendaru Subotička Danica. Pisao je lirske, epske, prigodne, didaktičke, satirične i šaljive stihove i pripovijetke, ali i nabožne pjesme kojima snaži u narodu bogoljublje i bogobojaznost. Najpoznatije i najomiljenije djelo mu je *Živa ružica*, zapravo *molitvena knjižica i skupa pismarica za potrebu svakog rimo-katoličke vire kršćanina. tiskana 1865. u Subotici, posljednji put objavljena 1901. godine.*

Sjećanje na Stipana Grgića uljepšali su ravnatelj Joso Ostrogonac čitanjem njegovih stihova i Orkestar «Čabar» omiljenim bunjevačkim napjevima. Stipan Grgić pokopan je na fancaškome groblju, a 2009. na zgradi Fancaške škole postavljena mu je spomen-ploča gdje se svake godine obilježava obljetnica njegova rođenja.

Stipan Balatinac

Na poticaj Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu, 21. studenoga 2014. u tamošnjoj Hrvatskoj gimnaziji Mirosława Krleže ustrojen je „Dan hrvatskih visokih škola, veleučilišta, fakulteta i sveučilišta iz pograničnih hrvatskih županija“. Na predstavljanju je sudjelovalo šest hrvatskih visokoškolskih ustanova: Fakultet organizacije i informatike u Varaždinu (FOI), Visoko gospodarsko učilište u Križevcima, Visoka škola za menadžment u

Domaćini: generalna konzulica Vesna Haluga i ravnatelj pečuške škole Gabor Győrvári

turizmu i informatici u Virovitici, Međimursko veleučilište u Čakovcu, Učiteljski fakultet Odjel Čakovec i Sveučilište Sjever Koprivnica.

Odluka o studiranju i odabir studija jedna je od važnijih odluka u životu mladog čovjeka. Gdje nastaviti daljnje školovanje i kako izgraditi svoju buduću karijeru, sada su problemi koji prouzrokuju glavobolju mnogim učenicima, a i roditeljima. Odabir studija ne treba shvaćati olako jer nezadovoljstvo s odabranim fakultetom uvelike utječe na mogućnost da se on završi. No, nasreću, učenicima pečuške gimnazije nudila se prilika za bolje upoznavanje – možda njihovih budućih – visokih škola, veleučilišta, fakulteta i sveučilišta.

U velikoj dvorani škole studenti su postavili promidžbene pultove svojih škola, i nakon pozdravnih riječi ravnatelja škole Gabora Győrvárija i generalne konzulice Republike Hrvatske Vesne Haluge počelo je predstavljanje visokoškolskih ustanova. Srednjoškolicima o studijskim programima, upisima, stipendiranju, izvannastavnim aktivnostima, terenskoj nastavi i o studentskom životu govorili su studenti,

Predstavljanje hrvatskih visokoškolskih ustanova

Predstavljena je Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici.

profesori, dekani, prodekai i koordinatori ERASMUS+ programa. Pomoću brošura i promidžbenih videosnimaka, izlagači su u auli škole dočarali atmosferu gradova Varaždina, Križevaca, Virovitice, Čakovca i Koprivnice. Ovi se gradovi nalaze u pograničnom dijelu Hrvatske koji su za mađarske studente bliži od Zagreba, što je iznimno važno i zbog troškova (smještaj, putovanje, prehrana itd.).

U organizaciji gospođe konzulice održan je i sastanak s prorektorom Pečuškoga sveučilišta za međunarodnu suradnju, g. Zellerom na kojemu su se hrvatske visokoškolske ustanove kratko predstavile i iznijele mogućnosti za suradnju u okviru

Erasmus+ programa. Dogovoreno je i predstavljanje Pečuškoga sveučilišta kojemu će domaćin biti Sveučilište Sjever u proljeće 2015. godine, a gdje će nazočiti i svi sudionici pečuške predstavljanja.

Ove visokoškolske ustanove zadovoljuju europske standarde, nalaze se među najboljim visokim školama, veleučilištima i sveučilištima u Hrvatskoj te imaju izvrsne uvjete među kojima mladi mogu razvijati svoje znanje i vještine potrebne za tržište rada.

Konzulica Vesna Haluga ovaj susret organizirala je zato da bi učenici srednje škole vidjeli mogućnosti studiranja u matičnoj zemlji i dobili osnovne informacije o njemu. Rekla je da će svim silama nastojati pomoći onima koji odluče studirati u Hrvatskoj jer je to velik izazov i veliko iskustvo. Ravnatelj Győrvári i dekani visokoškolskih ustanova od srca su zahvalili gospođi konzulici na ovom susretu i posebno im je bilo drago što ovako snažno zastupa interese budućih studenata, mladih Hrvata u Mađarskoj.

Priredena je i promidžbena izložba.

Jadranka Gergić

VI. Književni susreti u Koljnofu i Petrovom Selu

U organizaciji Društva Hrvati, na čelu s dr. Franjom Pajrićem, sedam hrvatskih književnika je boravilo u Gradišću od 5. do 9. novembra. Člani Društva hrvatskih književnika Tomislav Marijan Bilosnić, dr. Igor Šipić, Darko Pero Pernjak, Denis Peričić, Mladen Levak, Božidar Glavina i Robert Mlinarec, različito od dosadašnje prakse, literarnu turneju su začeli u petrovskom novom kafiću Nazdravlje, u jako zagrijanoj atmosferi, ali nastupili su u Koljnofu, Uzlopu i Velikom Borištofu takaj. Dani njegova boravka su sadržavali i upoznavanje Petrovoga Sela, posjet sambotelskom Etnoselu, uz kušanje vina su se recitirale pjesme o vinu, a bilo je ovde izleta i u Vedešin, Šopron ter Kiseg. Pri okruglom stolu, kojega je peljao akademik dr. Nikola Benčić, raspravljalo se o identitetu, a pri književnoj prevoditeljskoj djelaonici uživali su hrvatski književnici kot i Gradišćanski Hrvati, Jurica Čenar, Timea Horvat, dr. Šandor Horvat, Joško Jurinković, Ingrid Klemenšić i dr. Herbert Gassner.

Spravišće uz književnost u petrovskom kafiću Nazdravlje

U kafiću Nazdravlje u Gradišću rijetko vidjene goste je pozdravila Ana Škrapić-Timar, domaćica, predsjednica Hrvatske samouprave, a literarnom večeru su nazočili svi člani mjesnoga hrvatskoga tijela, kot i Agica Jurašić-Škrapić, načelnica ovoga sela. Kako je rekao pri predstavljanju književnika peljač grupe Darko Pero Pernjak, pri izboru je najveć značilo da kotrigi VI. Književnoga susreta budu ugledni pisci, djelomično već bliski poznavatelji ali simpatizeri Gradišća. – Ufam se da ovo neće biti naše zadnje gostovanje, nego ćemo većputi moći obogatiti vaše dogodjaje i podiliti naša iskustva – naglasio je hrvatski voditelj. Potom su se svi književnici predstavili i preštali neku pjesmu i dio proze. Dr. Igor Šipić, ki je očaran Gradišćem, napisao je jur cijeli ciklus pjesam našim Hrvatom, preštao je pjesmu za 300. obljetnicu Alke i čudesne obrane Sinja suprot Turkov u koj su upletene i pjesničke strofe Židanke Matilde Bölcs. Tomislav Marijan Bilosnić ki je s prevodi skupa objavio jur 110 knjig, nariktao je 60 izložbov crteža, ulja ter je uz brojne međunarodne nagrade odlikovan i uglednom literarnom nagradom «Tin Ujević», prikdao je dobar dio svoje djelatnosti u knjiga petrovskim štiteljem za petroviski Kulturni dom. Vlasnik Nagrade «Marin Držić», varaždinski Denis Peričić, samostalni um-

jetnik i profesionalni književnik zabavljao je nas s kajkavskimi pjesmami, a Božidar Glavina, ki je takaj pisac kajkavskoga jezika, izrazio je želju da se medjusobna gostovanja proširuju i na nastupe amaterskih igrokazačev. Robert Mlinarec, književnik i informatičar, jur 20 ljet se bavi uredjivanjem različitih novin, drugi dan je održao i hrvatsku uru u Dvojezičnoj školi Petrovoga Sela. Nazadnje pak je Darko Pero Pernjak, ki se bavi isključivo pisanjem proze, preštao dio iz svojega djela. Prik riči Ane Škrapić-Timar, je predstavljen i petrovski pjesnik Lajoš Škrapić, a dr. Robert Hajszan, putujući ambasador Panonskoga

Tomislav Marijan Bilosnić predaje knjige Rajmundu Filipoviću za petrovisku knjižnicu

ljetopisa, je goste pozvao kljetu i u Pinkovac na literarni večer. Pri gostovanju u Gradišću prvi put je aktivirana prevoditeljska djelaonica, ka je čuda-čuda idejov donesla na površinu, što naliže objavljivanja hrvatsko-gradišćansko-ugarskih djel u pogledu budućnosti. – Osim lipe knjige i suvenire, na čemu posebno zahvaljujemo, stekli smo bogatstvo i nova iskustva u dodiru s pravimi hrvatskimi riči, a prelipa druženja, prekrasna poznanstva dugo će ostati u nami. Gajit ćemo je i trudit ćemo se da i vi budete vrijeda naši gosti u Hrvatskoj – rekao je u zbogmdavanju Denis Peričić ki je prvi put gostovao kod nas.

Tiho

Trenutak za pjesmu

Igor Šipić

ALKAR

Dadoše mi pravo dadoše koplje
A dvojim hoću li u sridu il' bar
U dva, u jedan...

Ti si Sin svog Oca, ja sin svog oca
Tko je onda prodao temelje kuće
Počupao perje rastrgnuo meso
Razbacao kosti ako nije sin svog oca
Tko ako ne unuci, sinovi ove zemlje
Menadžmenti, brendovi, frendovi...

Brijestovi zemljaši rađaju drugdje.
Upoznaj sinove Umoka Koljnofa
Vedešina Židana...upoznaj brata
Od Prisike Unde Kisega Šoprona....

(Daj da verujemo, ima još
Človik, človik, ČLOVIK, človik, človik
Miesta na vuoj raščihanoj,
Pogaženoj, potrapljenoj, raskoljenoj
ZEMLJI, zemlji, zemlji, ZEMLJI.
Predobri Stvoritelj, ustani med nami!

Aš teška je duša naša,
Teško je tielo naše...)

Upoznaj slabašan suhi list
Vjetar ga lako ponese
Nikada više neće biti drvo

(U zagradi Matilda Bölcs (I)ako sloboda/
Ha(bár) a szabadság, Budapest, 2006.)

Posjet osječkih studenata

Bili su nam gosti studenti iz Osijeka. Došli su u pratnji profesorica Jasmine Lovrinčević i Marine Vinaj. Budući da su to studenti knjižničarstva, naš profesor Boris Kiš gostima je organizirao razne programe vezane uz knjižnice. Uglavnom su to bili posjeti većih pečuških knjižnica. Kao studenti Odsjeka za kroatistiku, i mi smo bili uključeni u programe, naš je zadatak bio prevoditi vodiče u knjižnicama.

Prvi naš susret s osječkim studentima i profesoricama bio je u ponedjeljak. Prvo smo ih vodili u našu fakultetsku knjižnicu gdje su studenti doznali najvažnije podatke o njoj. Nakon toga povelili smo studente na našu katedru gdje ih je profesor Stjepan Blažetin pozdravio i upoznao s radom naše katedre.

Drugi smo dan krenuli autobusom od Hotela „Szimbád“ (gdje su gosti bili smješteni) u središnju knjižnicu grada Pečuha. Najprije smo pogledali jedan bibliobus. To je autobus pun knjiga i računala s dostupnošću interneta koji funkcionira kao „putujuća knjižnica“. Zatim nam je vodič predstavio velebno, sedmokatno zdanje knjižnice. Poslije podne odšetali smo do Zsolnayeve kulturne četvrti gdje smo popili kavu i pogledali oglednu manufakturu.

U srijedu ujutro posjetili smo jednu od najvažnijih ustanova Hrvata u Mađarskoj: Hrvatski klub „August Šenoa“, gdje nas je srdačno pozdravio voditelj kluba Mišo Šarošac i govorio o postanku i o funkcijama kluba. Zatim smo krenuli prema Klimóovoj knjižnici, koju je utemeljio pečuški biskup György Klimó. Pod vodstvom vodiča pogledali smo vrlo stare zbirke. Zadnja postaja našega druženja sa studentima bila je u biskupijskom arhivu gdje smo doznali vrlo zanimljive stvari, vidjeli razne pečate, npr. pečat Janusa Pannoniusa, i usput smo posjetili katedralu.

Mislim da se ovaj mali izlet jako sviđao studentima iz Hrvatske, ali je i za nas bio vrlo koristan jer smo vidjeli i čuli mnoštvo informacija koje su nam dosada bile nepoznate, a najviše nam je bilo korisno da smo usput mogli vježbati hrvatski jezik i prevodjenje.

Patricia Šimara
studentica

Petrovski oltarski kip pod obnovom

Glavni oltarski kip crkve Sv. Petra i Pavla u Petrovom Selu jur jedan mjesec dugo sigurno fali s mjesta. Kako je s nami vist podilio Tamás Várhelyi, petrovski farnik, slika ulje od nepoznatoga meštra iz 19. stoljeća, trenutačno se nalazi na restauraciji. Slika na platnu, veličine 311 X 165 cm, predstavlja priknavanje ključev nebeskoga kraljevstva Sv. Petru. Umjetničko djelo je jur restaurirao György Hernádi, 1989. ljeta, u Budimpešti, ki je

na slici našao i popravio trage i školje od strljanja. Čez 25 ljet na djelu su nastali različiti kvvari, zato je potribno te čim prije popraviti, a neophodno je i površinsko čišćenje umjetnine. Za restauraciju su zaduženi Anna Károlyi i András Heitler u Sambotelu.

Tiho

Osječki studenti u Pečuhu

Radoznali posjetitelji

Izložba

Sto godina časopisa „Duje Balavac“

U sklopu Tjedna hrvatske kulture u budimpeštanskom HOŠIG-u, u hodniku na prvome katu 17. studenoga otvorena je izložba splitske Gradske knjižnice Marka Marulića 100 godina „Duje Balavca“. Autorica izložbe i voditeljica kulturnih djelatnosti te knjižnice Ingrid Poljanić iscrpnije je pojasnila podrobnosti vezane za nastanak i izlaženje časopisa, koji je na duhoviti način bilježio splitske događaje s početka prošloga stoljeća. Split je u to vrijeme bio provincijski gradić i brojio nekoliko desetaka tisuća stanovnika, ali život grada bilježili su bogati i duhoviti kulturni i umjetnički događaji. U to vrijeme Vidović, Katunarić i Dinčić osnuju humoristički list „Duje Balavac“. Časopis nije bio namijenjen isključivo zabavi, nego je žestoko kritizirao negativne društvene pojave. Pod u prvom broju istaknutim motom *Ludere non laedere!* (Šaliti se, ali ne vrijeđati!), tekstovi pratili su gradska svakodnevna događanja i državnu politiku. Kao urednik i osnivač lista bilježi se Ante Katunarić, slikar, grafičar i književnik. Većinu tekstova, na splitskoj čakavici, napisao je sam Katunarić, pod pseudonimima Piperle, Getar, Duje... Uz Katunarića tekstove su objavljivali i drugi autori pod pseudonimima: Lepe, Tambuko, Mafalo... Časopis je donosio duhovite reklame i izmišljena pisma uredniku. Izlazio je neredovito jer je bio stalno na udaru cenzure. Tijekom ratnih godina časopis nije izlazio, a onda je „Duje Balavac“ postao „Duje Grintavac“, a potom se javlja kao „Brlbljavac“. Izvornom imenu „Duje Balavac“ vraća se kratko 1921. – 1923. Unatoč činjenici da su izašla samo dvadeset i dva broja, mnogi smatraju kako je „Duje Balavac“ postavio temelje karikature i splitskoga stripa.

k. g.

Snimak: HOŠIG

Autorica postava Ingrid Poljanić otvara izložbu.

Oaza hrvatske pisane riječi u Mađarskoj

Novinarska radionica Hrvatskoga glasnika

Koliko stranica ima Hrvatski glasnik? Rješava se kviz.

Kako bi popularizirala Hrvatski glasnik, tjednik Hrvata u Mađarskoj, uredništvo lista gdje god se pruža mogućnost, prilika priređuje novinarske radionice. S jedne strane cilj je učiniti ga pristupačnim, pridobiti nove čitatelje, upoznati ih s radom novinara i uredništva, a ne u posljednjem uključiti mlade u krvotok lista. Radionice redovito vodi novinarka, urednica Male stranice tjednika Bernadeta Blažetin. Tako je to bilo i 18. studenoga u predvorju budimpeštanskoga HOŠIG-a, kada je u sklopu događanja Tjedna hrvatske kulture ona priređena. Učenici, od 5. do 8. razreda, izvlačenjem brojeva svrstali su se po četvero u pet skupina, oni su bili redakcijski tim. Već na samome početku trebali su izabrati naziv novina. Iznjedrile su se zanimljive zamisli poput *Lijepa Hrvatska*, s družinom: Levente Hlavač, Bence Sabo, Mira Menjhart, Karmen Krištof; *HOŠIG trač*: Flora Prissinger, Lovro Čelan, Atila Varro, Milena Marinković; *Trač*: Laura Damjanović Šalomon, Maksim Kožuharov, Adel Adrevac, Sofija Foltin; *Hrvatske zanimljivosti*: Maja Tot, Tin Pentek, Sofija Balaž, Sabolč Kiš; *BŽTJ*: Tena Šindik, Barnabaš Barbik, Josip Szöllösi, Zsófi Király. Pošto su odabrali naziv, trebali su osmisliti naslovnicu, potom su se nizala pitanja, primjerice: Tko radi u novinarskom uredništvu? Što je zadatak novinara? Svako je uredništvo dobilo po jedan primjerak Hrvatskoga glasnika. Trebala se pronaći vijest i odgovarati na pitanja Tko? Što? Kada? Gdje? Zašto? Kako? Uzbuđenje je raslo kod rješavanja kviza, ali vrhunac je bio odabir osobe, slikanje i postavljanje po jednog pitanja. Kako provodiš svoje slobodno vrijeme ili po čemu znaš da je prijatelj pravi prijatelj? Uživali su u ulozi mladoga novinara. Zanimljivo, kako su malo znali ili čuli o radu ključne osobe jednoga lista, o zadaći lektora? Tu je trebala malo pripomoći novinarka Bernadeta. Ali svi su dobro poznavali Malu stranicu, pogotovo Razglednicu iz Hrvatske te dječje pjesništvo. Odgovore pojedinih družina vrednovala su: Bernadeta Blažetin, Kristina Goher i gimnazijalka Mia Barbir.

Pobjednica je družina *Lijepa Hrvatska*, potom slijede *Trač*, *PŽTJ*, *Hrvatske zanimljivosti* i *HOŠIG trač*. Svim je sudionicima uručen Croaticin nosač zvuka, i kako rezultat ne bi bio toliko gorak, po jedna čokolada.

k. g.

Kiseški kiritof s prijatelji iz Orehovice

Kiseška hrvatska zajednica je grupa oduševljenih doseljenih Hrvatov iz okolišnih sel. Zreliji hižni pari, med njimi sa svojim drugom i družicom Ugrom i Ugrićom, vjerno nose hrvatski barjak u Jurišićevom varošu. Praktično nij' nikakvih znatnih priredbov u ovom varošu, kade ne bi bili nazoči Hrvati, a zato i gradsko poglavarstvo je svenek prisutno na hrvatski priredba. Tako je bilo 8. novembra, u subotu otpodne, kad po starom programskom scenariju pri vjerskom sastanku su se najprlje našli Hrvati u crikvi Sv. Mirka, čiji kiritof se svečuje jur svako ljeto.

Čestitke Antonu Koliću za 70. rođendan

Svetu mašu je služio Anton Kolić, farnik Ratištofa ki čestokrat službeno gostuje u Kisegu. Ovput je u svojoj prodiki najprlje spomenuo Sv. Mirka, jedinoga sina kralja Štefana. Nadalje je istaknuo da svi mi moramo poštivati i ljubiti ne samo prijatelje nego i neprijatelje. Sveci ki su živili na zemlji učili su narod da bude milosrdan, poštovali su naturu, služili su siromahom i bili su svitlo svita. I danas svi pojedinačno moramo biti u žitku drugih Jezušev lampáš, a u vlašćem žitku moramo se trsiti imati vrimenta za Boga i za obnavljanje duš. Mašu je muzički oblikovao borištofski kantor Mirko Berlaković i njegov kiseški zbor. Na kraju crikvenoga obreda Šandor Petković i Julijana Brezović, u zastupničtvu kiseške Hrvatske samouprave, čestitali su Antonu Koliću za 70. rođendan, želeći mu još čuda zdravlja i skupnih spravišćev s kiseškimi Hrvatima. Člani KUD-a Fijolica iz Orehovice, ki su za vrime maše u svoji prekrasni nošnja uokvirili oltar, potom su u veseloj povorki otpeljali svečano mnoštvo pred spomen-ploču Mate Meršića Miloradića. Za himnom Gradišćanskih Hrvatov gradska i hrvatska delegacija je posebno položila vijenac spominka u čast gradišćanskoga genija ki se je učio u kiseškoj gimnaziji. U kulturnom programu tančoši i tamburaši iz Orehovca ter domaći jačkarni zbor Zora su oduševili publiku. Branko Sušec, predsjednik KUD-a Fijolica i pročelnik Upravnoga odjela za društvene djelatnosti u Međimurskoj županiji, je bio ta kopča, zahvaljujući komu jur petnaest ljet dogo se medjusobno posjećuju Hrva-

ti. – Najviše me je tu dirnulo kad sam vidio, kako zadnja generacija Hrvatov u ovom gradu želji da se ta hrvatski jezik očuva kod dice. U našoj namjeri stoji da povežemo našu dicu da ostvarimo neku suradnju i na školskom polju – rekao je peljač hrvatskih gostov ter uputio domaćinom pozivnicu na njevu Orehijadu, na

imati takove dane kad malo pogleda najzad, ča je učinila prošlo ljeto, kad se družiti i pozove svoje goste iz stare domovine, a isto tako je važno i to da se pokaže. Mislim da u Kisegu zato govoru za nas, kad se mi gusto pokažemo, a neki su zato i frgunasti – povidao je Šandor Petković, predsjednik Hrvatske samouprave, od koga smo

Domaći mišoviti zbor Zora

festival orihov i smotru folkloru u aprilu dojdućega ljeta, ali prije toga, kako su i obećali, oni će dojti u Kiseg na Hrvatski bal, 31. januara. – Svaka zajednica mora

doznali da na lani obećanoga cinkljina još se čekati mora zbog jedne važne ideje, ka bi se mogla ostvariti za dvimi ljeti. Ljetos je u crikvu dopeljana voda, a i obloki bi se morali zminiti, kad na sjevernom djelu na obloki nutra curi godina. Kljetu će biti 400. obljetnica da su začeli zidati crikvu Sv. Mirka, a ta gradnja je durala tri ljeta dugo, tako da još ima vrimenta do završetka projekta obnobljenja. Kiseški predsjednik je pohvalio partnerstvo s Orehovcem u kom stoju dobri, otvoreni i jako korektni ljudi, i izjavio je da ništ ne more prepričiti daljnji nastavak ovoga odličnoga kontaktiranja. To smo čutili i pri rastanku kad su domaćini i gosti u čvrstom objamljenju, u polukrugu pred pozornicom, iz svega guta skupa jačili s petroviskim muzičarom Janošom Timarom, „Croatia, iz duše te ljubim...“ U zori su pak puknule šampanjske floše, a zlatne kapljice su se ispile na zdravlje slavljenikov, ki su te dane svečevali rođendan ali uprav god u ovom slavnom varošu.

NAD-POP 2014

Treće županijsko natjecanje „NAD-POP 2014“ „Pjevanje hrvatskih zabavnih pjesama“, priređeno je 3. prosinca u Kući Ormánság u Šeljiniu, i to u organizaciji Osnovne i glazbene škole «Géza Kiss». Za organizaciju, kao i u prethodne dvije godine, brinuo se nastavnik spomenute škole, idejni začetnik natjecanja, nastavnik Robert Ronta.

Sudionici ovogodišnjeg „NAD-POP-a 2014“

Natjecanju se odazvalo petnaest mladih natjecatelja osnovnoškolske dobi iz četiri škole u Baranjskoj županiji, šeljinske, salantske, harkanjske i mohačke škole, iz škola u kojima se odvija nastava hrvatskoga jezika kao predmeta, te iz pečuške dvojezične hrvatske škole.

Ocjenjivački sud u sastavu generalna konzulica Vesna Haluga, predsjednica, te članovi Vjekoslav Filaković, glazbenik, bivši voditelj orkestara Baranja i Badel, i Zoltan Vizvari, voditelj Orkestra Vizin, nije imao lagan zadatak. Trebalo je izabrati najbolje među dobrima. Među uzvanicima domaćini su pozdravili zamjenicu predsjednika Hrvatske državne samouprave Angelu Šokac Marković, potpredsjednicu šeljinske Hrvatske samouprave Gyöngyiku Pavleković Bozo, ravnateljicu okružnog Klike u Šeljiniu Zitu Matović, ravnateljicu Osnovne škole «Géza Kiss» Žužanu Orlović.

Kako je naglašeno, iz godine u godinu sve se više djece prijavljuje natjecanju. Prve godine natjecanju je sudjelovalo šest natjecatelja, lani jedanaest, a 2014. godine petnaest natjecatelja. Najljepše je čuti kada se kroz pjesme i veselje djeca zabavljaju i ujedno pokazuju svoju nadarenost. Tomu se radujemo ne samo zato što se sve više djece prijavljuje nego i zato što to dokazuje da djeca koja uče hrvatski, prate i slušaju hrvatsku zabavnu glazbu.

Naravno, trebamo zahvaliti i nastavnicama koji ih svake godine pripreme i doprate na ovu priredbu, reče organizator natjecanja Robert Ronta.

Natjecanje se odvijalo u kategorijama. U kategoriji 7. – 8. razreda prijavila se tek jedna natjecateljica, Ana Deak učenica osmog razreda spomenute šeljinske škole, koja je otpjevala pjesmu Lidije Bačić «Viski».

U kategoriji 5. – 6. razreda natjecali su se ostali natjecatelji. Kao zanimljivost na-

Pobjednica „NAD-POP-a 2014“, Šeljinka Fani Santo

tjecanja spomenimo kako nije bilo muških izvođača. Šeljinka Sabina Morvai pjevala je Severininu pjesmu «Brad Pitt», Šeljinka Žofi Kudar pjesmu Jelene Rozge «Bižuterija», Salančanka Afrodita Šoproni pjesmu Antonije Šole «Zovem da ti čujem glas», Šeljinka Reka Balog pjesmu Lidije Bačić «Vozačka dozvola», Šeljinka Erika Berta Severininu pjesmu «Tarapana», Šeljinka Fani Santo pjesmu Danijele Martinović «Brodolom», harkanjski duet Gabriela Prekpaljaj i Jenifer Štefani pjesmu Nede Ukraden «Šam-

Ocjenjivački sud

pioni», Mohačanka Biljana Bende pjesmu Lidije Bačić «Viski», Šeljinka Sonja Varga pjesmu Nede Ukraden i Ivana Zaka «Tetovaža», salantski duet Karina Križić i Enikő Rakonča pjesmu Srebrnih krila «Manuela cha, cha, cha», Pečuškinja Emese Bőd pjevala je Tajčinu pjesmu «Hajde da ludujemo», a Pečuškinja Lara Eiter pjesmu Doris Dragović «Gabrijel».

Po ocjenjivačkom sudu, Šeljinka Fani Santo za izvedbu pjesme Danijele Martinović «Brodolom» pripalo je prvo mjesto; Pečuškinji Lari Eiter za izvedbu pjesme Doris Dragović «Gabrijel» pripalo je drugo mjesto, a treće mjesto za izvedbu pjesme Lidije Bačić «Vozačka dozvola» osvojila je Šeljinka Reka Balog.

Organizatori su zahvalili svim natjecateljima i članovima ocjenjivačkog suda prigodnim poklonima, te riječi zahvale izrekli sponzorima: Hrvatskoj državnoj samoupravi, Izdavačkoj kući Croatica, šeljinskoj Gradskoj i Hrvatskoj samoupravi.

Božić dolazi

Blagdani nam se približavaju i počinje vrijeme kupovanja poklona, planiranja što ćemo kuhati, koje ćemo kolače ispeći, kako ćemo ukrasiti bor? Ubrzo ćemo susresti i drage osobe koje ne vidamo tako često i prisjetiti se onih koji su daleko od nas. Toliko je stvari koje još moramo obaviti, a vremena malo! Vrijeme je da se i vi prisjetite tih trenutaka i krenete na posao jer Božić samo što nije pokucao na vaša vrata. Naša mala stranica nudi vam neke savjete za pripreme, izradbu jednostavnih ukrasa, poklona i kolača.

13. prosinca - Dan svete Lucije

Od Svete Lucije do Božića ima samo 12 dana. Blagdan svete Lucije duboko je ukorijenjen u hrvatskim narodnim običajima – na taj dan sije se pšenica u zdjele kao simbol obnove života i plodnosti. Do Božića pšenica naraste i zazeleni se te ukrašava božićni stol, a tijekom božićnoga vremena stoji ispod bora, uz jaslice ili u kutu sobe. Radi ljepšeg izgleda, pšenica se podreže i ovije crvenom vrpcom ili hrvatskom trobojnicom. U nekim se krajevima posred pšenice napravi udubina u koju se stavlja čaša, a u čašu tri svijeće koje se pale na Badnju večer. Tako ovaj običaj spada u skupinu pravih božićnih običaja kojemu je svrha da na sam Božić u kući bude zelenila. Običaj je također da se od Lucije do Božića prati vrijeme, jer prema pučkoj predaji, sljedeće će godine u pojedinome mjesecu biti takvo vrijeme kakvo je na odgovarajući dan od Sv. Lucije do Božića

UŠEĆERENA JABUKA ZA POKLON

Nekada je bila vrlo omiljena slastica ušećerena jabuka, djeca su je dobila u poklon. Možete i vi sami napraviti i njima podariti članove obitelji.

Sastojci: 1 jabuka, 200 g šećera, crvena boja za kolače.

Uputa za pripremu: Jabuku oprati i obrisati. Šećer sipati u dublju zdjelicu, pržiti, sve vrijeme miješajući, do karamelne boje. Dodati crvenu boju, promiješati, skinuti s plamenika. Jabuku umakati u šećer, sa svih strana. Spustiti na malo pouljeni poslužavnik (tacu) i ohladiti. Po želji se može zabosti štapić za ražnjiće, kroza sredinu jabuke.

KREŠENTI - ČUPAVE LOPTICE na božićni stol

Ovaj jednostavni keksić možete i vi lako napraviti i sigurno će oduševiti sve ukućane i goste.

Sastojci: 350 g glatkoga pšeničnog brašna, 200 g maslaca, 150 g šećera, 1 jaje, 2 žumanjka, naribana korica 1 limuna, prstohvat soli, 2 vanilinšećera, 2 žlice ruma.

Dodatak: 150 g mljevenih badema ili oraha, 2 bjelanjka.

Nadjev (fil): 100 g čokolade za kuhanje, 40 g maslaca.

Priprema: Miješati maslac, šećer, vanilinšećer, jaje, žumanjke i koricu limuna. Dodati im brašno i rum. Zamijesiti tijesto i ostaviti ga u hladnjaku bar 1 sat. Od tijesta oblikovati kuglice veličine trešnje i umakati ih u bjelanjke, a zatim ih uvaljati u mljevene bademe ili orahe. Slagati ih u lim obložen papirom za pečenje i peći na 180 °C 20-ak minuta. Međudobno na pari otopiti čokoladu s maslacem, pustiti da se malo ohladi. Ohlađenu čokoladu žličicom stavljati na polovicu kolačića, poklopiti drugom polovicom i pustiti da se čokolada stisne.

PAPIRNATI ANĐELI ZA BOR

Anđeli, prema kršćanskom nauku, duhovna su bića koja nemaju tijelo, ali imaju osobnost i slobodnu volju. Ne pripadaju našem prostoru i vremenu, ali mogu djelovati u našoj stvarnosti. Prema vjerovanju, svaka osoba ima svog anđela čuvara. Anđeli su vrlo lijep ukras, pa evo prijedloga kako da sami napravite male simpatične anđelčiče od papira koji će vas čuvati i paziti...

Učenje i druženje sa zadarskim studentima

Učenje i druženje učenika serdahelske škole sa studentima iz Zadra uvijek je nešto posebno, nezaboravno za sve sudionike. Od 16. do 23. studenoga već trinaesti put gostovali su studenti Odjela za izobrazbu učitelja i odgojiteljica Sveučilišta u Zadru u serdahelskoj osnovnoj školi, gdje su održali svoje praktične vježbe, upoznali se sa sustavom manjinskoga školstva u Mađarskoj, s pomurskim Hrvatima i glavnim gradom Mađarske, a učenici i nastavnici domaće ustanove vježbali hrvatski jezik.

Studenti na satu u prvom razredu

Ne može s dovoljno naglasiti koliko su važni kontakti s matičnom domovinom za pripadnike hrvatske narodnosti, pogotovo na polju odgoja i obrazovanja, kakva je i suradnja serdahelske Osnovne škole Katarine Zrinski i Sveučilišta u Zadru. Suradnja je započela još 2002. zahvaljujući prorektoru zadarske ustanove dr. Robertu Bacalji, profesorici dr. Smiljani Zrilić i Jolanki Tišler, ondašnjoj ravnateljici serdahelske škole, i održala se do današnjih dana. Najesen u pomursku školu stižu studenti, gdje održavaju zanimljive sate glazbene umjetnosti, hrvatskoga jezika, tehniku, poznavanje prirode, a tijekom ljeta učenici serdahelske škole ljetuju tjedan dana u Zadru. Suradnju već godinama potpomažu i Seoska i Hrvatska samouprava, a najveći promicatelji te suradnje jesu prof. dr. Smiljana Zrilić, pročelnica Odjela za izobrazbu učitelja, i Marija Biškopić Tišler, sadašnja ravnateljica serdahelske škole. Upravo za učinjeno na tom polju serdahelska Hrvatska samouprava „Stipan Blažetin“ ih je nagradila priznanjem za osobit doprinos u očuvanju hrvatske nacionalne svijesti, na svečanosti „Jesenskih književnih dana“.

Tjedan gostovanja studenata odvijao

se po običaju, studentice su dnevice održale 3 – 4 sata od prvog do sedmog razreda, donijele mnoštvo nastavnih pomagala, sličica, pjesmica pa i bombončića kako bi nagradile djecu. Osim obvezatnih sati studentice su sudjelovale i na izvan-nastavnim aktivnostima, te na svečanosti „Jesenskih književnih dana“, a učenici su se pripremili za njih s kulturnim programom.

Već po dobroj navici, svake godine dr. Smiljana Zrilić održa stručno predavanje za nastavnike pomurskih škola, ove je godine izabrana tema „Odgoj u obitelji“, naime ona predaje i kolegij obiteljske pedagogije. U predavanju je najviše istakla probleme komunikacije s roditeljima

ma, različite odgojne stilove, školski kontekst, utjecaj medija i druge sastavnice odgoja kod djeteta. Inače, osim razmjene studenata i učenika surađuju i nastavnici i profesori, prošle su godine serdahelski nastavnici boravili nekoliko dana u Zadru, gdje su se upoznali sa znamenitostima grada i sveučilištem, a u proljeće iduće godine će zadarski profesori uzvratiti posjet i boraviti nekoliko dana u Serdahelu.

Podučavanje u serdahelskoj školi za studente veliko je iskustvo, a i velik izazov, međutim oni vrlo dobro svladaju zadatak, naime svake godine izabrani su oni najbolji, saznajemo od njihove profesorice. Uvijek ima više prijavljenih, ali kriterij za putovanje u Serdahel jest izradba prezentacije koja se vrednuje. Prema dojmovima studentica, serdahelska su djeca vrlo opuštena, željna razgovarati, učiti, aktivni su na satu iako ne znaju još tako dobro govoriti hrvatski. U nižim razredima djeca su voljna igrati se, a u višim razredima komunikacija je već lakša. U svakom pogledu suradnja nije samo korisna zbog učenja jezika, razmjenjivanja iskustava, nego što se u njoj vrlo dobro osjećaju svi sudionici, a učenje i rad s voljom i ljubavlju uvijek rezultira najbolji uspjeh.

beta

Zadrani uvijek dolaze s velikim poklonom kraševih bombona.

Tjedan Hrvata u Kaniži

Višegodišnja je tradicija da tijekom jeseni Hrvati u Kaniži jednoga tjedna posvećuju posebnu pozornost svojoj kulturi, jeziku i običajima. Tako je bilo i ove godine na programima Tjedna Hrvata, koji su održani od 24. do 28. studenoga. Prikaz dvojezične knjige, izradba cimera i vijenaca, misa na hrvatskom jeziku i hrvatska glazbena večer nudili su hrvatske sadržaje pripadnicima hrvatske zajednice toga grada.

Izradbu cimera učili su „vrtičaši“.

Kaniška Hrvatska samouprava od svog utemeljenja okuplja Hrvate u gradu, nastoji im organizirati programe s kojima se približavaju svojim korijenima, te ukazuje na vrijednosti one kulture koju su još upijali u djetinjstvu.

– *Cilj je Tjedna okupiti članove hrvatske zajednice grada od male djece do umirovljenika, a i malo privući pažnju i na to da ovdje žive Hrvati koji njeguju svoj jezik i kulturu.* – kazala je Marija Vargović, ponovno izabrana predsjednica tamošnje Hrvatske samouprave.

Programi Tjedna osmišljeni su tako da nude hrvatske sadržaje s različitih područja, od izdavaštva, vjere do pjevanja na hrvatskome jeziku. Prvi dan je Josip Mihović, umirovljeni novinar, rodnom iz Sumartona, predstavio svoju dvojezičnu knjigu „Geni na more zovu / Odalen délen“ u izdanju Izdavačke kuće Croatice. Autor knjige uz mnoštvo prekrasnih fotografija govorio je o svojim putovanjima na Jadranskome moru, te o temama koje ga zanimaju kao pripadnika hrvatske narodnosti.

Za članove hrvatske skupine Dječjeg vrtića Rozgonyijeve ulice predstavljena je izradba papirnih cvjetova, tzv. cimera, koji su nekada poslužili kao ukras u svatovima. Teta Eržika Kőrösi pokazala je djeci kako se izrađuju cimera i govorila im je o običaju oko vjenčanja, a s pomoću odgojiteljice Magdolne Havaši učile su se hrvatske pjesmice, igrice.

Sredinom tjedna bila je misa na hrvatskom jeziku u bolničkoj kapeli, koju je predvodio Blaž Horvat, rektor varaždinske katedrale, a slavlje su uveličali kaniški tamburaši. Tjedan se odvijao i u duhu došašća, kaniške su Hrvatice s pomoću cvječarke izradile adventske vijence i uza svoje tamburaše učile adventske pjesme. Hrvatska samouprava grada još će do kraja godine prirediti programe za svoje članove zajednice prilikom kojih će vježbati adventske molitve i pjesme, razmjenjivati recepte jela za božićni stol i pred blagdanom prirediti zajedničku božićnu svečanost.

beta

BAJA – Kako nas je obavijestio dr. Živko Gorjanac, nakon prvog, i u trećem tjednu došašća u nekadašnjoj franjevačkoj crkvi svetog Antuna Padovanskog u Baji, svaki dan ujutro u 7 sati održavaju se zornice na hrvatskom jeziku koje služi župnik, velečasni Matthias Schindler.

PRISIKA – 14. decembra, u nedilju otpodne, s početkom od 14 uri u mjesnoj crkvi Sv. Egidija se održava adventski koncert. Pozvani gosti su jačkari i jačkarice sambotelskoga zbora Djurdjice. Predbožićnim repertoarom jačak će nastupati i mjesni zbor Zviranjak. Po informaciji Monike Kelemen, dopredsjednice mjesne Hrvatske samouprave, prilikom ovoga otpodneva prvi put nastupaju s dvojezičnim programom prisička dica. Pred kratkim je u selu osnovan dički zbor, pod peljanjem kantora Balaža Orbana. Oduševljena dica iz čuvarnice i školske dobi predstaviti će Betlehemske igre, recitirat će, a i jačiti, vjerojatno na najveće veselje publike.

UNDA – Undansko hrvatsko društvo želji Vam i ovo ljeto polipšavati adventsko vrijeme s tradicionalnim koncertom u undanskoj crkvi Sv. Martina 13. decembra, u subotu, s početkom od 17 uri. Nastupaju dički tančoši s božićnim čestitkama, pjevački zbor iz Staroga Grada, Tamburaško društvo Zelenjaki iz Gerištofa, klapa Staro vino iz Austrije, Ženska vokalna skupina „Biseri“ iz Unde i Undanski tamburaši. Za koncertom srdačno Vas pozivaju organizatori na kolače, čaj i zakipljeno vino.

BUDIMPEŠTA – Veleposlanik Republike Hrvatske Gordan Grlić Radman poziva vas, vašu obitelj i prijatelje na Adventski koncert u nedjelju, 14. prosinca 2014. u 18 sati u crkvi Rana sv. Franje (I. okrug, Fő u. 43). Nakon koncerta je domjenak.

MARTINCI – U organizaciji Seoske samouprave, i ove je godine prigodnom svečanošću obilježen Dan starih. Pozvani su na svi martinački umirovljenici. Za prigodni program pobrinuli su se učenici mjesne Dvojezične hrvatske osnovne škole, a za objed Seoska samouprava, na čelu s načelnikom Leventeom Várnaijem.

SERDAHHEL – Hrvatska samouprava «Stipan Blažetin» te Kulturno i športsko društvo 20. prosinca priređuje proslavu Seoskog Božića. Na programu će nastupiti djeca mjesnoga dječjeg vrtića i osnovne škole, srednjoškolci i Pjevački zbor Mura. Nakon programa, koji počinje u 18 sati, pred mjesnom crkvom svi nazočni bit će pozvani na topli čaj, kuhano vino, bombone i kolače.

MLINARCI – Hrvatska samouprava za djelatne članove hrvatske zajednice 13. prosinca organizira izlet na Adventski sajam u Budimpeštu.

Program Hrvatskog kazališta za prosinac

11. prosinca 2014. g. u 10 sati Tatjana Bertok-Zupković: Pčelica Maja – lutkarska igra, pretpremijera, Sveučilišno kazalište Janus, Kulturni centar Zsolnay

12. prosinca 2014. g. u 10 sati Tatjana Bertok-Zupković: Pčelica Maja – lutkarska igra, Sveučilišno kazalište Janus, Kulturni centar Zsolnay

12. prosinca 2014. g. u 19 sati Tatjana Bertok-Zupković: Pčelica Maja – lutkarska igra, Sveučilišno kazalište Janus, Kulturni centar Zsolnay

15. prosinca 2014. g. u 11 sati Tatjana Bertok-Zupković: Pčelica Maja – lutkarska igra, Starin

16. prosinca 2014. g. u 13 sati Lj. Ostojić: Uvijek moderna kapa – lutkarska igra, Tukulja.

Nikolinjska plesačnica Udruge „Zlatne noge“

U Šeljinu djeluje Udruga „Zlatne noge“ i njezina istoimena plesna skupina. Njezini članovi vole plesati, pjevati i družiti se, a u svome programu i među plesovima, kao što im i ime kaže, najviše vole hrvatski narodni ples i pjesmu. Predstavljaju oni svoj grad i na priredbama na gradskoj razini i na hrvatskim priredbama, a i u inozemstvu, u Hrvatskoj. Ove su godine, između ostaloga, nastupili i na VII. međunarodnoj smotri folklor „Golubica bijela“ u Suhopolju. Godišnje organiziraju dvije velike plesačnice, jedna od njih je Nikolinjska, točnije uz dan sv. Nikole. Ovogodišnja je bila 5. prosinca, uz Orkestar Vizini i Vesnu Velin koja je podučavala plesne korake svim zainteresiranima u šeljinskoj Kući Ormánság. Potporu za održavanje plesačnica Udruzi „Zlatne noge“, kaže Henna Gažić, dale su i Gradska i tamošnja Hrvatska samouprava.

PEČUH – U sklopu programa Pečuškog adventa, koji u organizaciji Pečuške biskupije traju od 5. do 20. prosinca, u Pečuškoj katedrali 12. prosinca, s početkom u 17 sati počinje Hrvatski adventski koncert. Njegovu organizaciju i svetu misu potpisuju Hrvatski klub Augusta Šenoe i Hrvatska kulturna udruga Augusta Šenoe. Koncert će imati varaždinski Crkveni zbor Donum. Nakon toga u 18 sati slijedi sveta misa na hrvatskom jeziku koju će služiti varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak, uz orguljašku pratnju Lászlóa Cseha te pjevanje Ženskoga pjevačkog zbora Augusta Šenoe.

NARDA – U Maloj Nardi 13. decembra, u subotu, u 15.30 uri se služi maša u crkvi Sv. Mihovila, zatim će se održati adventski koncert, pri kom će nastupati četarski mišoviti zbor Rozmarin, nardarski jačkarni zbor i tamburaši. 14. decembra, u nedjelju, Seoska i Hrvatska samouprava poziva penzioniste na božićnu svetačnost u mjesni kulturni dom. U programu nastupaju jačkarni zbor i tamburaši ter školska dica, ke je pripravila Elvira Verhaš. Klub penzionistov u Nardi ovo ljetu svečuje 20. obljetnicu utemeljenja, a predsjednica je Marija Glavanić. 20. decembra, u subotu, od 16 uri još jedna važna priredba čeka stanovnike ovoga sela, i to božićni koncert u mjesnoj crkvi Uzvišenja Sv. Križa. Za svetom mašom nastupaju domaći zbor i tamburaši, pjevački zbor „Sveti Marko“ iz Selnice, a dojdou gosti i iz Murskoga Središća. Ovput će se podiliti i posebna odlikovanja.